

Carta oberta a la secretària d'Acció Climàtica, Sra. Anna Barnadas, a la directora general d'Energia, Sra. Assumpta Farran, al director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural, Sr. Marc Vilahur i al director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya, Sr. Pere Sala

Benvolgudes/Benvolguts senyores/senyors Anna Barnadas, Assumpta Farran, Marc Vilahur i Pere Sala,

Em dirigeixo a vostès, amb tot el respecte personal i institucional merescut i guanyat al llarg de les seves trajectòries professionals, com a càrrecs públics que son i com a tals sotmesos a l'escrutini públic, i és en relació només als seus actes públics que les i els interpel·lo. I ho faig tenint el seu reconeixement com a persona interessada i com a portaveu de la plataforma Albera Lliure de Molins (ALLIMO), procurant donar veu a milers de persones que coneixen i estimen l'Albera, afectades directa o indirectament per les conseqüències negatives que produirà la construcció i funcionament del PE Galatea.

A les mans de vostè Sra. Barnadas, com a secretària d'Acció Climàtica, està ara la possible revocació de la resolució que atorga a ENEL l'autorització administrativa prèvia del projecte del parc eòlic anomenat PE Galatea, firmada per vostè Sra. Farran, com a directora general d'Energia, condicionada als requeriments que imposa la Declaració d'Impacte Ambiental firmada per vostè Sr. Marc Vilahur, president de la Ponència d'energies renovables, càrrec lligat al de director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural i en cap cas condicionada per l'Observatori del Paisatge de Catalunya, ja que aquest organisme públic absoluta i directament afectat no es va pronunciar en tot el tràmit d'audiència, ni en la primera sol·licitud que se li va adreçar per part de l'òrgan substantiu. Tot i que vostè Sr. Pere Sala és membre per llei de la Ponència com a director de l'Observatori i un dels dos representants que ha de posar el Departament competent en matèria d'urbanisme i paisatge. La carta la dirigeixo a tots vostès perquè tots i totes seran participants, per activa o per passiva, del resultat final que esdevingui i que es va iniciar amb el tràmit d'informació pública i el tràmit d'audiència.

La tramitació del PE Galatea ha estat molt incorrecta fins el punt de fer ja molt difícil la seva construcció amb el projecte actualment en vigor després de varies modificacions. Es requeriria en tot cas començar o modificar de nou el projecte, tenint en compte tots els nous requeriments, i sotmetre'l novament a un període d'informació pública, davant la indefensió a que ha estat sotmesa la ciutadania, fruit de les mancances que hi ha en els documents en que es van basar les al·legacions. Encaparrar-se per part de les institucions i dels promotors en aquest projecte és un error que ara vostès poden esmenar, cada un des de les funcions que li atorga el seu càrrec.

L'obligació única de tot organisme públic es defensar la part del bé comú que correspon al seu nom, com son l'Aigua, el Medi Ambient, el Patrimoni Cultural, el Canvi Climàtic, l'Alt Empordà i el Paisatge. Però els organismes que les han de protegir, en aquest cas, no ho han fet des del principi o fins el final i per tant tots aquests bens comuns en sortiran greument perjudicats per la construcció del PE Galatea, al no haver estat avaluats o haver-ho estat de forma incompleta. Una decisió incomprensible que només el responsable de cada organisme pot explicar i justificar, però que en última instància compromet als Departaments competents a on es traslladen els informes requerits en el tràmit d'audiència, que al no rebre'ls, en part o en la seva totalitat, no poden formular les seves observacions correctament per la negligència d'alguns components del seu propi organigrama o de la pròpia administració. Una altra contradicció flagrant en la tramitació de la que caldria donar explicacions per qui correspongui de vostès.

Amb tots vostès he coincidit alguna vegada i crec que coneixen perfectament els valors de l'Albera i de l'espai ampli a on s'ubica el parc Galatea, dins una zona geològica i arqueològica impressionant, per tant considero que la seva

decisió actual de contribuir a l'autorització del parc no pot ser deguda a la falta de valors naturals i culturals del lloc sinó que respon a interessos més generals relacionats amb temes energètics i de compensació territorial. I aleshores estariem en el cas de que els boscos de Canadal i Santa Llúcia passen a ser terra de sacrifici, un encreuament d'interessos creats, legítims o no, i de circumstàncies anteriors (determinades per la tramuntana, la no protecció com espai natural, el poc valor econòmic i la no existència de cap aerogenerador a les comarques gironines però incomprensiblement tampoc projectat en cap dels seus abundants corredors d'infraestructures, contradient l'article 19.1.b) de la Llei del canvi climàtic) en el que l'ermita de Santa Llúcia queda situada malauradament en el seu centre, sent un lloc de culte immemorial i de pelegrinatge de tota la comarca situat a poc més de 2 km del nucli de la Jonquera.

El PE Galatea és una instal·lació industrial en ple cor dels boscos de Santa Llúcia que degradarà irremediament l'entorn de la seva ermita, i com a tal no és ni seria acceptat en cap poble o vila com la Jonquera, i vostès i tothom poden dir exemples pròxims als llocs que estimen en que posarien el crit al cel per considerar-ho totalment inapropiat i fins i tot humiliant. I això crec, interpretant el sentiment dels pobles de l'Albera, que és una falta de respecte a tota la comarca, quasi semblaria com una burla del promotor, i assumida implícitament per l'administració, i en concret el fet que a uns 150 m a sota de l'ermita i amb una superfície de 10 hectàrees es situï una zona de gir del parc i la pròpia plataforma de muntatge i fonamentació d'un dels aerogeneradors, en un espai en el que caldrà fer grans moviments de terra pels desmunts i terraplens necessaris i al bell mig del qual es troba el mas de Santa Llúcia, un dels més impressionants masos de muntanya de l'Albera, que segons el projecte resulta que no queda "directament" afectat.

Per fer-ho encara més greu i en aquest cas contradictori, a l'estudi d'afectació al patrimoni cultural del projecte, exigit per la Direcció General del Patrimoni Cultural, no hi consta l'ermita de Santa Llúcia com a patrimoni arquitectònic tot i estar en tots el inventaris, catàlegs i llibres dels que l'estudi diu que s'ha fet un buidatge exhaustiu. Aquesta invisibilització de l'ermita en cap moment és denunciada per cap dels organismes afectats i això provoca una indefensió total d'aquest bé cultural, al no poder-ne mesurar l'afectació ni les mesures correctores a aplicar. En canvi, l'església de Sant Jaume de Canadal surt moltes vegades tot i estar molt més lluny de qualsevol element de l'obra civil del parc.

També cal ressaltar, per tal d'assumir les responsabilitats que com a comarca ens corresponen, que el Consell Comarcal de l'Alt Empordà tot i considerar l'ermita de Santa Llúcia com un "exemple paradigmàtic del valor històric i simbòlic d'aquests paisatges", quan se li demana un primer informe dins el tràmit d'audiència no es pronuncia permetent així de prosseguir les actuacions corresponents de tramitació administrativa.

En la part cultural, per exemple, la Direcció General del Patrimoni Cultural, que també hi té un membre per llei dins la Ponència d'energies renovables, tot i dir al seu informe que s'haurà de controlar que les construccions de pedra seca no quedin afectades, accepta sense immutar-se una solució que es dona en el projecte, que resumeix ve a dir que cal preservar una cabana de tota afectació directa i de la derivada de l'obra, però si, estant directament afectada, l'afectació no és pot evitar, es sol·licitarà la seva eliminació per afectació total en cas que el projecte ho contemplés. Però la ubicació que consta al projecte obliga ja a la seva eliminació total, pel que no té cap sentit demanar-la després. Aquesta solució final s'intenta suavitzar amb la proposta de la seva restitució, en la mesura que resulti "viable". Vostès no haurien de tractar així el nostre patrimoni de la pedra seca ni acceptar aquestes incongruències.

Com a últim exemple els hi vull posar la geomorfologia de la zona, que segons el projecte mateix, és d'orografia complexa, en el cas del còrrec de Santa Llúcia amb pendents del 60-80%. En un estudi d'enginyeria ambiental fet per l'empresa ECAFIR, que ha elaborat molts estudis ambientals entre ells el del propi PE Galatea, presentat pel Sr. Claudi Racionero, el 15 de març de 2023 en la Jornada "L'èolica terrestre" organitzada pel Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya, es deia clarament que els nous aerogeneradors (de 4-5 Mw, com els del Galatea) tenen un encaix complex en territoris d'orografia complexa pels requeriments tècnics més específics que necessiten, arribant a dir que "només en terrenys plans o lleument ondulats siguin compatibles aquests tipus d'aerogeneradors tan grans". Per tant, davant

una instal·lació situada al límit de les seves possibilitats ambientals els demanaria que contemplessin la possibilitat de requerir i avaluar un nou estudi ambiental que incorpori les noves visions, coneixements i experiències acumulades pel sector eòlic des de la primera idea del projecte i la presentació del projecte original el setembre de 2020.

Per acabar, ja que el meu objectiu no es resumir un recurs de 37 pàgines, molt detallat i amb una munió d'irregularitats documentades i que ja està a les seves mans, només voldria apel·lar als seus valors més profunds i a la seva professionalitat com a garants del bé comú amb unes paraules de l'advocat ambientalista Eduard de Ribot, quan diu que "el repte principal és protegir el bé públic, que per nosaltres és el medi natural i també el paisatge. L'interès públic superior és la defensa del medi ambient, i l'interès energètic, productiu, és un interès econòmic, que és menor. Per tant hem de garantir de salvar aquells espais que son sagrats. No només hi ha una emergència, [...] l'emergència climàtica, [...] també hi ha l'emergència de la biodiversitat. El que no podem fer és destruir la biodiversitat per salvar aquella situació transitòria."

No podem deixar que es destrueixin els espais geològics, naturals i culturals d'alt valor, encara que en falti un reconeixement oficial (que en l'entorn de Canadal i Santa Llúcia es degut, en part, a negligències i a un treball molt deficient sobre el terreny, com es reconeix en l'estudi del patrimoni cultural del mateix projecte del parc eòlic), per un interès legítim, però menor i transitori, com és l'energètic, perquè entre altres coses cal considerar que la durada d'aquests parcs es inferior als 25 anys i això sense comptar, en el cas del Galatea, amb les fortes tramuntanades que els aerogeneradors hauran de suportar. I tots sabem que en aquests llocs tan fràgils no hi ha restauració veritable possible.

Per tot això li demanaria a la secretària d'Acció Climàtica que revoqui la resolució d'autorització del PE Galatea, i sigui quina sigui la decisió presa, a les persones receptores d'aquesta carta els hi demanaria, a cadascun segons les seves atribucions, de ser el màxim de rigorosos en el compliment de les condicions exigides al promotor fins el punt de que si no s'implementen en la seva totalitat i correctament, es procedeixi a la revocació de l'autorització, tal com estableix la mateixa resolució.

Ben atentament,

Carles Mestre Ors,
portaveu de la plataforma Albera Lliure de Molins (ALLIMO)

Sant Climent Sescebes, 13 de setembre de 2023